

Storsalg truer elbilen

– Den raske veksten i antall elbiler gjør at Stortinget blir tvunget til å velge mellom klimahensyn og statens inntekter, sier professor i geofysikk, Peter M. Haugan.

MAGNE GAASEMYR
KJELL ØSTERBØ
ELIAS DAHLEN (foto)
magne.gaasemyr@bt.no

Veksten i antall elbiler skjer nå i rekordtempo, og generalsekretær i Norsk Elbilforening, Snorre Sletvold, sier vi med salgstempelet nå i høst vil nå 50.000 elbiler i Norge allerede i løpet av 2016.

Under klimaforliket i Stortinget ble flertallet enige om å frede elbilens privilegier frem til 2018, eller frem til det er blitt 50.000 av dem her til lands.

Professor Haugan mener vi nå står foran en unik mulighet til å elektrifisere transporten i Norge.

– En slik energiomstilling vil koste penger. Derfor krever det en helhetlig prioritering, hvor politikerne samtidig bestemmer hvor staten skal hente inntektene fra.

Politikk i spagat

Haugan mener alle partiene på Stortinget i dag ønsker å si «ja takk, begge deler» både til ambisiøse klimatilak, fortsatt høye bilavgifter og økende oljeinntekter.

– Disse områdene behandles i dag separat i henholdsvis petroleumsmeldinger og klimameldinger. Ser man dem samlet, går partiene ut i spagat, og vi får ikke den prioriteringsdebatten vi må ha, for å få til en energiomstilling. Men med den sterke veksten i salg av elbiler har vi nå muligheten for å ta denne debatten, sier Haugan.

Ti kroner i strøm

– Jeg er en lykkelig elbileier, sier Erik Lie-Nielsen, som regner med å spare mye penger på elbilen han kjøpte i mai.

Lie-Nielsen, som bor på Eidsvågneset, bruker elbilen daglig til jobb hos Frende Forsikring i Fyllingsdalen. Med hyppige turer til hytten på Radøy, pluss annen småkjøring, tror han elbilen vil få en årlig kjørelengde på 15.000 kilometer.

Ingen bompenger. Ingen parkeringsavgift. Strømutgifter på kanskje ti kroner dagen. Det er mange lyspunkter i en elbileiers liv, skal vi tro Lie-Nielsen.

fakta elbilfordeler

- Er fritatt for moms og bilavgifter. Årsavgift er kun 415 kroner. Gratis transport på alle riksveiforfer, (men føreren må betale). 50 prosent rabatt på firmabilbeskatningen.
- Gratis parkering på kommunale parkeringsplasser på bakkeplan. Gratis passering ved alle landets bomstasjoner. Kan kjøre fritt i kollektivfelt.
- Gir ekstra tillegg på 15 øre i kilometergodtgjørelsen ved bruk av Statens regulativ.

– Bortsett fra rente- og kapitalkostnaden på selve kjøpesummen, er driftskostnadene minimale. Jeg regner med å spare et sted mellom 20.000 og 30.000 kroner i året.

Familien har to biler. El-bilens rekkevidde på 150 kilometer på en lading gjør det vanskelig å basere seg på den alene.

– Men det er ikke helt sikkert. Siden vi kjøpte elbilen i mai, tror jeg bare jeg har fylt diesel på den andre bilen et par ganger, sier han.

Økt rekkevidde ga boom

Første uken i september toppet den amerikanske elbilen Tesla Model S salgstatistikken for nye biler i Norge.

– Med sin batterikapasitet til å kunne kjøre nærmere 50 mil, har Tesla vist at elbilen ikke er noen sentrumsbil lenger. Og du trenger faktisk ikke kjøre en bil som går på fossilt brensel lenger uten at du har helt spesielle behov, sier Sletvold i Elbilforeningen.

Han tror ikke det vil ta lang tid før de andre bilprodusentene kan stille med elbiler med tilsvarende rekkevidde.

Sletvold regner med at vi i løpet av året vil ha 16.000 elbiler rullende i Norge, og at dette vil øke med ytterligere 10.000 biler neste år.

Einar S. Eskeland, professor

SMITTSOMT BILVALG: De er kolleger i Frende Forsikring, og de kjører samme type elbil til og fra jobb. Erik Lie-Nielsen (fra v.), Thor Holm og Linda flere hurtigladdestasjoner. Det er mangelvare, sier Linda.

i samfunnsøkonomi ved NHH, tror også de gunstige stimulansene for elbiler vil endres om noen år.

– Både hensynet til statens inntekter og veiplass tilsier dette. Refleksene i Finansdepartementet slår inn når elbilsalget blir stort nok, sier han.

Rangerer fritak for bompenger høyest

Sammen med Danmark er Norge på Europatoppen i bilavgifter, og ingen steder er elbiler så privilegerte som her til lands.

Den store spenningen for alle som har, eller vurderer å kjøpe seg elbil, er om dagens særfordeler vil overleve når elbiltallet passerer 50.000.

Venter utfasing

– For at staten ikke skal tape for mye penger på en overgang til elbiler, burde vi øke avgiften på bensin- og dieslbiler fremfor å avgiftsbelegge elbiler. Bilene som går på fossile brensel betaler ikke nok for den skade de påfører miljøet, mener professor ved Geofysisk institutt på Universitetet i Bergen, Peter M.

Politikerne har sagt at dagens subsidier og favorordninger skal nedjusteres om noen år, og det presset vil nok være følbart, mener Eskeland.

– Det er greit at elbilene ikke betaler for den veiplassen de tar når de er få. Men hvis de blir mange nok til å sinke bussene

tror jeg ikke de kjører gratis lenger, sier NHH-professoren.

Også Bergen Parkeringsveselskap som tilbyr gratis strømlading og parkering i Bygarasjen, har merket en voldsom økning i antall elbiler.

– I 2011 registrerte vi i underkant av 200 elbiler blant våre

Haugan mener at disse to fordelene blir vanskelig å forsvare faglig etter hvert som elbilene også bidrar til køer og for mange biler i sentrum av store byer.

Fra 2008 til 2012 sank utslippet fra nyregistrerte biler i Norge fra 158 gram CO₂ pr. kjørte kilometer til 132 gram. I behandlingen av Klimameldingen ble det politisk enighet om at nye biler i 2020 skal slippe ut mindre enn 85 gram CO₂ pr. kilometer.

Det er realistisk å nå Stortingets mål ved å legge om engangsavgiften på nye biler, konkluderer en rapport som ble presentert av Transportøkonomisk Institutt for en uke siden.

Engangsavgiften står for 42 prosent av statens bilavgifter i 2013, når vi holder momsinnkomsten utenom.

**DEN BESTE HANDELEN PÅ FORD
GJØR DU HOS MATHISEN AUTO**

Vi åpner nytt stort verksted medio februar 2014

Autorisert Ford verksted – Deler – Nye Ford personbil – Nye Ford varebil

Kokstadveien 50 - mathisenauto.no - 55 98 94 00

bt.no/okonomi: Her finner du de aller siste næringslivsnyhetene

es privilegier

Klanderud lovpriser bilens komfort, at den er morsom å kjøre og ikke minst den vanvittig lave kilometerprisen. – Men få med at det må komme

kunder. Nå nærmer vi oss 1100 elbiler, sier daglig leder i Bergen Parkeringselskap, Bjørg Hatlem. Bygarasjen har 25 ladestasjoner, men vurderer nå å utvide.

Sletvold mener at staten må påta seg en koordinerende rolle for å få bygget ut hurtiglade-stasjoner, hvor ladningen bare tar 10 til 30 minutter.

– Disse bør legges helt i nær-

heten av et servicetilbud, enten det er et kjøpesenter, en kafé eller en dagligvarebutikk, sier Sletvold.

Odfjell-søster kan tjene 2,35 milliarder

Stor etterspørsel etter aksjer i Odfjell Drilling gjør at selskapet fremskynder børsnoteringen.

GURO VALLAND
guro.valland@bt.no

– Mottakelsen har vært svært positiv. Vi opplever stor interesse fra både private investorer og internasjonale finansielle investorer, sier Gisle Johansen, kommunikasjons-sjef i Odfjell Drilling. Fristen for å kjøpe aksjer ble opprinnelig satt til fredag 27. september. Mottakelsen har imidlertid vært så stor at selskapet nå fremskynder siste salgsdag til i morgen. Fredag håper Odfjell Drilling at de kan noteres på Oslo Børs.

– Det er viktig for investorene at de får en rask notering, slik at aksjene blir omsettelige, sier Johansen.

Justerer aksjeprisen

På sensommeren ble det kjent at Odfjell Drilling skulle børsnoteres i løpet av året. Selskapet har 3100 ansatte i 20 land, er registrert på Bermuda, og eies av søstrene Helene (47) og Marianne Odfjell (43).

Sistnevnte sitter på 30 prosent av aksjene i konsernet, og det er disse som nå selges.

Opprinnelig ble prisnivået på hver aksje antydning til å ligge på mellom 37 og 48 kroner. Men på grunn av den gode responsen blir prisen i større grad låst innenfor et mindre intervall.

– Når vi nå ser den store interessen, så snevrer vi den inn på mellom 40 og 42 kroner, sier Johansen.

Målet om minst 25 prosent fri fly av aksjene,

SELGER: I forbindelse med børsnoteringen selger Marianne Odfjell sine 30 prosent av aksjene i konsernet.

ARKIVFOTO: TOR HØVIK

samt kriteriet om minst 500 aksjonærer, er for lengst nådd. For å få et effektivt og godt moment i slutfasen, velger selskapet altså å avslutte salget én dag tidligere.

– Vi vil ha de siste aksjonærene ned fra gjerdet, sier Johansen.

Milliardsalg for søster

I alt er det 56 millioner aksjer som skal selges. Gitt at prisen ender på 42 kroner, vil Marianne Odfjell tjene rundt 2,35 milliarder kroner på salget. Opprinnelig var tilbudet forventet å ligge på mellom 2,07 og 2,68 milliarder kroner.

De øvrige 70 prosentene i Odfjell Drilling eies av Helene Odfjell, som også er styreleder. Hun presiserer at hun vil fortsette som langsiktig eier.

Både i 2011 og 2012 ble det gjort fremstøt for å børsnotere riggdelen av Odfjell Drilling. Begge forsøkene strandet. Denne gang er det hele konsernet, og dermed et integrert boreselskap med service- og tjenestefunksjoner, som tilbys eksterne investorer.

VET DU HVOR MYE GULLETT DITT ER VERDT?

Kom innom vår butikk i Kong Oscarsgate 60 og få en gratis verdivurdering av dine gullsmykker.

Vi har butikker i Bergen, Oslo, Trondheim og Lørenskog

Vi kjøper både gull og sølv

GullAdam

GullAdam Bergen
Kong Oscarsgate 60
Man-fre 9-17, Lør 10-14

www.gulladam.no
post@gulladam.no
Tlf: 800 81 081 Gold Adam AS

